

Gäller för: Barnmorskemottagning och gynekologi
Innehållsansvar: Anna Hagman, (annha67), Överläkare
Granskad av: Flera granskare finns - se eftersättsblad
Godkänd av: Susanne Samuelsson, (sussa7), Områdeschef

Giltig från: 2026-04-01

Giltig till: 2028-04-01

Remiss och bokning av fosterdiagnostik, barnmorskemottagningar Göteborg och Södra Bohuslän, VGR

Förändringar sedan föregående version

Barnmorskehuset i Väst är tillagt som godkänd privat aktör med godkänd certifiering.

Bakgrund och syfte

Dokument för att underlätta bokning och remissförfarande för barnmorskemottagningar (BMM) i M4, avseende fosterdiagnostik med tidigt ultraljud (TUL), kombinerad ultraljuds- och biokemisk undersökning (KUB) och rutinultraljud (RUL).

Utförande

Information om fosterdiagnostik

Vid första graviditetsbesöket skall alla gravida tillfrågas om de önskar information om fosterdiagnostik, och få det informationsmaterial som efterfrågas (1177, kaprifolhäftet vid behov, patientinfo om TUL, KUB och RUL mm). Det skall betonas att **all fosterdiagnostik är frivillig**.

Beslut om önskad undersökning, skrivande av remisser och bokning av tider sker optimalt vid andra graviditetsbesöket om graviditetslängden medger det.

Det är viktigt att utforska om den gravida önskar genomgå undersökning för sannolikhetsbedömning av kromosomavvikelse eller inte. TUL ger inte information om kromosomavvikelser. Önskar en gravid detta skall information om KUB ges.

TUL-patienter som avstår KUB och enbart genomgår TUL

TUL utförs för att hitta flerbördsgraviditet och bedöma chorionicitet, upptäcka grövre missbildningar och ger möjlighet till tidig, säkrare ultraljudsdatering.

TUL utförs **optimalt v 12+4 – 13+6** och erbjuds kostnadsfritt till alla gravida* **fram till senast v 14+6**. Gravida som skrivs in på BMM senare än så skall enbart erbjudas RUL.

Ultraljudsremissen för TUL skrivs i Obstetrix, välj

”Bestämning av tidig gestationslängd” som önskad undersökning.

*Ej till gravida som gjort KUB inkluderande TUL, se under rubriken KUB

Bokning av TUL sker i Elvis web-tidbok.

Välj Ultraljudsrum

- Välj TUL
- Välj tid

Om det inte finns bokningsbara tider i webtidboken skall remissen **postas** till Kvinnokliniken/SU, ÖS, **ej faxas**.

Om postad remiss inkommer senare än v 15+0 blir remissen konverterad till RUL.

KUB – i VGR erbjuds KUB kostnadsfritt till gravida som fyllt 35 år vid SM

Vid KUB ingår TUL i undersökningen. Detta gäller för gravida som planerar att genomgå KUB vid SU, Regionhälsan samt via privat

aktör med godkänd certifiering enligt SFOGs Påbyggnadskurs i obstetriskt ultraljud, "RUL"-kursen, (för närvarande barnmorskor på Barnmorskegruppen, Carlakliniken och Barnmorskehuset i Väst). Dessa gravida skall alltså **inte** remitteras för TUL.

Om den gravida genomgått eller planerar att genomgå KUB på annan enhet remitteras den gravida för TUL, vid önskemål.

Ultraljudsremiss KUB: Skrivs i Obstetrix (gäller både SU och Regionhälsan).

- Välj rätt mottagare för remissen (SU eller Masthuggets ultraljudsmottagning)
- Välj "Orsak annan" som besöksorsak, och skriv "KUB" i fältet

Bokning av KUB Regionhälsan sker i Obstetrix tidbok. Vid känd flerbörd bokas dubbeltid.

Bokning av KUB på SU sker i Elvis web-tidbok. Vid känd flerbörd bokas enkeltid.

Oförändrat för gravida >35 år vid SM

Södra Bohuslän: alla till SU

Göteborg: kvinnor inskrivna på BMM Frölunda, Trädet, Askim, Eriksberg, Torslanda, Biskopsgården, Brämaregården gör KUB inom Regionhälsan. Övriga BMM till SU.

Gravida som tidigare varit gravida med barn/foster med kromosomskada remitteras till SU för KUB, oavsett ålder eller BMM. Man tar då ställning till eventuella kompletterande undersökningar.

RUL

Remiss för RUL skrivs av barnmorska i Obstetrix.

Bokning av RUL sker av barnmorska i Elvis web-tidbok.

- Välj Ultraljudsrum
- Välj RUL

- Välj tidpunkt
- Vid flerbörd och BMI >40 bokas dubbeltid

Om RUL-remissen skrivs innan TUL/KUB så framgår det inte eventuell ultraljudsdatering på RUL-remissen. Om man vid TUL/KUB finner att gestationslängden inte stämmer med SM är det **KUB/TUL-utförares ansvar** att kontrollera när patienten är bokad för RUL och **vid behov justera datum för RUL så att det ligger så nära vecka 19+0 som möjligt.**

Vilka ultraljudsundersökningar skall inte bokas i web-tidboken?

- Tidigt ultraljud av läkare på grund av missbildning/kromosomskada i tidigare graviditet (enligt information i F-mapp). Ultraljudsremiss skrivs av läkare BMM och **postas** till KK/SU, ÖS. Denna undersökning ersätter i så fall TUL om den sker i det tidsintervall som TUL bör utföras.
- Amniocentes och CVS – enbart remiss Klinisk genetik som **postas** till KK/SU, ÖS
- Viktskattning
- Placentaläge, cervixkontroller, flödesundersökningar m.m.

Ansvar

Mödrahälsovårdsöverläkare ansvarar för innehållet i riktlinjen.

Områdeschefer och enhetschefer ansvarar för att riktlinjen implementeras och efterlevs.

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje verkställighet

Gäller för: Barnmorskemottagning och gynekologi

Innehållsansvar: Anna Hagman, (annha67), Överläkare

Granskad av: Ann Johansson, (annjo569), Överläkare, Christina Nyberg Österström, (chrny12), Barnmorska öppenvård

Godkänd av: Susanne Samuelsson, (sussa7), Områdeschef

Dokument-ID: RHS9927-391389789-88

Version: 3.0

Giltig från: 2026-04-01

Giltig till: 2028-04-01